ఆశీర్వాదం

"అన్నా, టెలిగ్రాం," గదిలోకొస్తూ అంది సుజాత.

సీరియస్‌గా ఏదో పుస్తకం చదివేస్తూ మంచంమీద పడుకున్న శేఖర్ కొంచెం ఆశ్చర్యంగా చూశాడు.

"టెలిగ్రామా! నాకెవరిస్తారబ్బా?!" అనుకుంటూ చేతిలోని పుస్తకం పక్కన పడేసి మంచంమీద లేచి కూచున్నాడు.

"ఉద్యోగం వచ్చిందనేమో చూడు," అంటూ సుజాత అతని చేతికి టెలిగ్రాం అందించింది.

"ఉద్యోగమా! ఆ వచ్చినట్టే!" అంటూ టెలిగ్రాం చించాడు శేఖర్. అతనా మాట ముభావంగానే అన్నా లోలోపల చెల్లెలి మాట నిజం కావాలని ఆశ పడ్డాడు. ఎన్నాళ్ళు గడిచినా ఉద్యోగం ఎండమావిగాలాగే ఊరిస్తోందతన్ని. రోజులు గడిచేకొద్దీ ఉద్యోగం రావడం తన జాతకంలోనే లేదని నిర్థారించుకున్నాడతను. అయినా ఆ ప్రస్తావన వచ్చినప్పుడల్లా మనసులో ఆశ రేగుతూనే ఉంటుంది. శేఖర్ బియ్యే పాసయ్యి నాలుగేళ్లు పూర్తి అయిపోయాయి.

టెలిగ్రాం ఉద్యోగం వచ్చిందని కాదు. అయినా ఒక విధంగా శుభవార్తే మోసుకొచ్చింది.

"ప్రసాదొస్తున్నాడు!" హుషారుగా మంచం దిగుతూ అన్నాడు. "రేపు రాయలసీమ ఎక్స్‌ప్రెస్‌కి. స్టేషన్‌కెళ్ళి రిసీవ్ చేసుకోవాలి," నీళ్ళగది వైపు నడిచాడు.

ప్రసాద్ పేరు చెబుతూనే సుజాత కళ్ళు మెరవడం శేఖర్ గమనించాడు. ఆ మెరుపుకు కారణమేమిటో అతనికి తెలుసు. పెళ్ళికావలసిన పిల్ల కళ్ళల్లో కనిపించే మెరుపది. సుజాత ప్రసాద్ మీద లోలోపలే ఆశ పెట్టుకుందని గ్రహించలేని వాజమ్మ కాడతను. ఆ ఆశను తుంచే ప్రయత్నం శేఖర్ ఎప్పుడూ చేయలేదు. ఒక విధంగా ఆ ఆశ తను కల్పించిందే. సుజాతని చేసుకోమని ప్రసాదునడగాలని అతను ఏ కాలంనాడో నిర్ణయించుకున్నాడు. ఆ మాట తల్లి ముందు వెల్లడించాడు కూడా.

సుజాతని ప్రసాదుకివ్వాలనుకోవడం స్నేహితుడని మాత్రమే కాదు. ఒక విధంగా పరిస్థితుల ప్రభావం వల్ల కూడా.

శేఖర్ తండ్రి పెద్దగా ఆస్తిపాస్తులేమీ వదలిపెట్టి పోలేదు. ఒక చౌడుమిద్దె, పల్లెలో నాలుగెకరాల మెట్ట పొలం. ఆ మిద్దె కూడా బాగా పాతబడిపోయి దంతెలు పుచ్చి కప్పు కూలిపోయే స్థితిలో వుంది. కప్పు పీకేసి కనీసం సున్నం పిట్టుతోనైనా ఇంటికి కప్పేసుకోవాలని శేఖర్ ఆలోచన. ఆ ఆలోచన అంత ఆచరణయోగ్యమైనదేమీ కాదు. కారణం డబ్బులేకపోవడమే. చదువుకున్న చాలామంది కుర్రాళ్ళలాగే శేఖర్‌కు వ్యవసాయం చేతగాదు. అందుకే ఉన్న ఆ నాలుగెకరాల పొలం గుత్తకిచ్చేశాడు.

పొలం మీదొచ్చే గుత్తా, తను ఓ స్నేహితుడు నడుపుతున్న ట్యుటోరియల్ కాలేజీలో తెలుగు పాఠాలు చెప్పి సంపాదించే కొద్దిపాటి డబ్బూ ఇల్లు గుట్టుగా గడిచిపోవడానికి సరిపోతుంది. వానాకాలంలో ఇల్లు కారినా సొంతిల్లు కాబట్టి ఓ పూట తిన్నా ఓ పూట తినకపోయినా మర్యాదగా గడిచిపోతుంది. సమస్య పూట గడవడం గురించి కాదు, సమస్య సుజాత పెళ్ళిగురించి.

తమకున్న ఇల్లూ పొలమూ తెగనమ్ముకున్నా మంచి వరుణ్ని తెచ్చి చెల్లెలి పెళ్ళి చేయగలనన్న నమ్మకం శేఖర్‌కి లేదు. ఇల్లు చూస్తే పాతకాలం నాటి చౌడుమిద్దె. పొలం చూస్తేనేమో వర్షాధారం. రెండూ ఎక్కువ ధర పలకవు. మరి ఈ రోజుల్లో కాస్త యోగ్యుడైన వరుడు కావాలంటే లక్షల్లో పలుకుతోంది రేటు.

అందుకే తన చెల్లెల్ని చేసుకోమని ప్రసాదునడగదల్చుకున్నాడు శేఖర్. తనడిగితే ప్రసాద్ కాదనడనే అతని నమ్మకం.

ప్రసాద్ అందరిలాంటివాడు కాదు. అతనికి జీవితంలో కొన్ని ఆశయాలున్నాయి. కట్నం తీసుకోకుండా పెళ్ళి చేసుకోవడం అందులో ఒకటి. కాలేజీలో చదివే రోజుల్లో ప్రసాద్ ఎన్నిసార్లు వరకట్న దురాచారం మీద తనకు లెక్చర్లిచ్చేవాడో లెక్కలేదు. ఎప్పటికైనా సరే కట్నం లేకుండా పెళ్ళి చేసుకోవడమే తన జీవితాశయమనేవాడు. మగవాడు కాబట్టి కట్నం తీసుకోకపోయినా పెళ్లి జరుగుతుంది. ఆడపిల్ల సంగతలా కాదు, కట్నం ఇచ్చుకోకపోతే పెళ్లి జరగదు.

శేఖర్ సుజాతని ప్రసాదుకివ్వాలనుకోవడానికి కారణం నిజానికి అది కూడా కాదు. ప్రసాద్ ఆ రోజుల్లో సుజాత గురించి అన్యాపదేశంగా ఇంట్రెస్టు కనబరిచేవాడు. సుజాత కుందనపు బొమ్మలా వుంటుంది. వాళ్ళిద్దరికీ ఈడూ జోడూ కూడా బావుంటుంది. అందుకే తనడగ్గానే ప్రసాద్ ఒప్పేసుకుంటాడని నమ్మకం శేఖర్‌కి. తల్లితో కూడా అదేమాట చెప్పాడు.

తన పెళ్ళి గురించి జరుగుతున్న ప్రయత్నాలు అర్థం చేసుకోలేకపోవడానికి సుజాత పసిపిల్ల కాదు. ప్రసాద్ పేరు తన మనసులో వుంది కాబట్టే ఆమె మనసులోనూ వుంది.

బ్యాంకులో ఉద్యోగం వచ్చి ప్రసాద్ హైదరాబాద్ వెళ్ళిపోయాక అతని ముందు పెళ్ళి ప్రస్తావన తేవడానికి వీల్లేకపోయింది. తనే ఎప్పుడో వీలు చూసుకుని హైదరాబాద్ వెళ్ళి రావాలనుకుంటున్నాడు. అంతలోనే ఈ టెలిగ్రాం వచ్చింది.

ఎందుకో ప్రసాదే తన చెల్లెల్ని అడగడానికొస్తున్నాడన్న నమ్మకం వద్దన్నా కలుగుతోంది శేఖర్‌కు. ఆ మాటనుకుంటున్నప్పుడు అతని కుడికన్నదిరింది కూడా.

శేఖర్ నీళ్ళగదిలో మొహం కడుక్కుంటుండగా తల్లి పెరట్లోంచి వచ్చింది.

"ఏమే ఉద్యోగమంటున్నావు – అన్నకుద్యోగం వచ్చిందా?" వస్తూనే సుజాత నడిగింది. కొడుకు ఉద్యోగం చేస్తాడని పాపం ఆవిడ కూడా ఆశ పెట్టుకుంది.

"ఉద్యోగం కాదు. అన్న స్నేహితుడొస్తున్నాడంట," అంది సుజాత.

"ఏ స్నేహితుడూ?" ఆరా తీసిందావిడ.

"ఏమో, నాకేం తెలుసు?" ముందరి జడ వెనక్కేసుకుంటూ తనలో తనే ముసిముసిగా నవ్వుకుంటూ పెరట్లోకి వెళ్ళింది సుజాత.

ఇంతలో శేఖర్ నీళ్ళగదిలోంచి బయటికొచ్చాడు.

"ఎవర్రా స్నేహితుడొస్తున్నాడంట?" అడిగింది తల్లి.

"ప్రసాదమ్మా! రేప్పొద్దున రైల్లో వస్తున్నాడు," టవల్తో మొహం తుడుచుకుంటూ అన్నాడు శేఖర్.

"ప్రసాదొస్తున్నాడా?!" నమ్మకం కుదరనట్టుగా అంది తల్లి.

"అవునమ్మా! రేపు వాడు రాగానే సుజాత విషయం అడిగేస్తాను," అంటూ టవల్ పక్కన పడేసి దండెం మీదున్న పాంటు చేతిలోకి తీసుకున్నాడు.

కొడుకు ఆ మాట చెప్పగానే తల్లి ప్రసన్నంగా చూసింది.

"ఎక్కడికెళ్తున్నావ్?" అడిగింది.

"ఇంట్లో సరుకుల్లేవుగా. పచారి అంగడికెళ్లి తెస్తాను. రేపు వాడికేదైనా స్పెషల్ వండి పెట్టొద్దూ!" అంటూ పాంటు తొడుక్కుని షర్టు వేసుకున్నాడతను.

"అయితే జేబులో లెక్కుందా?" అడిగింది తల్లి.

"లెక్కెక్కడిదే? అప్పే!" అని సంచి తీసుకుని బయటికి నడిచాడు.

అంతవరకూ పెరటి గుమ్మం చాటున నిలబడి తల్లీ కొడుకుల సంభాషణ వింటున్నదల్లా సుజాత "లలలా లలలా" అనుకుంటూ తులసికోట దగ్గరకెళ్ళి కూచుని ఆనందంగా తనలో తను నవ్వుకుంది.

ఆ మర్నాడు ఉదయం అయిదున్నరకే స్నేహితుడ్ని రిసీవ్ చేసుకోవడానికి రైల్వే స్టేషన్‌కు బయల్దేరాడు శేఖర్. ప్రొద్దుటూరులో రైల్వే స్టేషన్ లేదు. అక్కడికి పదిహేను కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉన్న ఎర్రగుంట్లకు వెళ్ళాలి. అమ్మవారిశాల దగ్గర ఆర్టీసీ బస్సు పట్టుకుని ఇరవై నిమిషాల్లో ఎర్రగుంట్ల చేరుకున్నాడు. ఎర్రగుంట్ల పెద్ద స్టేషన్ కాదు. అయినా పక్క ప్రొద్దుటూరుండటం వల్ల ఆ స్టేషన్‌కి ప్రాముఖ్యత వచ్చింది.

ఆరున్నర గంటలకు రావలసిన రాయలసీమ ఎక్స్‌ప్రెస్ గంట ఆలస్యంగా ఏడున్నరకొచ్చింది. రైల్లోంచి ప్రసాద్ దిగుతూనే శేఖర్ అతన్ని కౌగిలించుకున్నంత పని చేశాడు. రైలు దిగుతూనే శేఖర్ మీద ప్రశ్నల వర్షం కురిపించాడు ప్రసాద్. అమ్మెలా వుంది? ఊళ్ళో తమ పాత స్నేహితులందరూ ఎలా ఉన్నారు? ప్రసాద్ సుజాత గురించి అడగటానికి సిగ్గు పడుతున్నాడు అనుకుంటూ లోలోపలే నవ్వుకున్నాడు. అతని ప్రశ్నలన్నింటికీ ఓపిగ్గా సమాధానాలు చెప్పాడు. ఇద్దరూ కలిసి స్టేషన్ బయటికొచ్చి ప్రొద్దుటూరు వెళ్ళే బస్సుకోసం ఓ టీ అంగడి దగ్గర కాసేపుక్కూర్చున్నారు.

"సరే గానీ, అందరిగురించీ అడిగావు. సుజాత గురించి అడగలేదేమిరా?" అన్నాడు శేఖర్.

"సుజాతా!" అంటూ కళ్ళప్పగించి చూశాడు ప్రసాద్. "ఓ సుజాత. సుజాత బావుందా?" అడిగాడు.

సుజాత తనకు గుర్తే లేనట్టుగా అతను మాట్లాడ్డం చూసి శేఖర్‌కు గుండెలో కలుక్కుమంది.

"ఆ బావుందిలే," అన్నాడు అన్యమనస్కంగా.

ప్రసాద్ సుజాత గురించి సంభాషణ పొడిగించలేదు. గడగడా మాట్లాడేస్తూ సంభాషణ మరోవైపు మళ్లించాడు. ప్రసాద్ ఎప్పుడూ అంతే. ఏది మాట్లాడినా గడగడా ఉపన్యాస ధోరణిలో మాట్లాడతాడు. అతని మాటల్లో ఏదో ఒక సమ్మోహనశక్తి కూడా వుంది. అతని మాటల్లో పడి శేఖర్ మళ్ళీ మామూలైపోయాడు. ఇంతలో బస్సురావడంతో ఇద్దరూ బస్సెక్కి కూచున్నారు. బస్సు కదిలాక ప్రసాద్ తను రావడానికి కారణం చెప్పాడు. అతను చెబుతున్నది వింటుంటే శేఖర్ తన చెవుల్ని తానే నమ్మబుద్ధి కాలేదు. గుండెల్లో సన్నని తుఫాను బయల్దేరింది.

ప్రసాద్ ప్రొద్దుటూరుకి రావడానిక్కారణం పెళ్లి చూపులు.

"ఏం లేదురా, మా నాన్నగారి స్నేహితుడొకాయన ప్రొద్దుటూర్లో బిజినెస్ పెట్టి అక్కడే సెటిలైపోయాడు. ఆయన మూడో అమ్మాయి. రెండు లక్షల కట్నం ఇస్తామన్నారు. కట్నం

సంగతి సరేగానీ, అమ్మాయి బావుంటే ఈ మాఘమాసంలోనే చేసేసుకుంటాను," అన్నాడు ప్రసాద్.

అమ్మాయి బావుంటే!

'ఏం? సుజాత నీ కళ్ళకు బాగాలేదా?' అనరవాలనిపించింది శేఖర్‌కు. తమాయించు కున్నాడు.

"ఇంతకీ ఆ పెద్ద మనిషెవరు?" చేదుగా అడిగాడు.

"వెలగా సుబ్బయ్యగారనీ! మా నాన్నగారూ ఆయనా కలిసి చదువుకున్నారట," అంటూ నెమ్మదిగా తన మనసులో వున్న అసలు విషయం చెప్పాడు ప్రసాద్. "కానీ, నా మనసు మాత్రం ఈ సంబంధం మీద లేదురా," అని.

అతనా మాట అంటూనే శేఖర్ మనసులో మళ్ళీ ఆశ చిగురించింది.

"అయితే నీ మనసు ఎవరిమీదుంది?" అడిగాడు.

"మొన్ననే రాజమండ్రిలో ఒకమ్మాయిని చూశాను. అప్సరసనుకో. పైగా వీళ్ళకంటే యాభైవేలు ఎక్కువ కట్నమిస్తామంటున్నారు. ఆ అమ్మాయి కంటే బావుంటేనే ఈ అమ్మాయిని చేసుకుంటాను. కట్నం కూడా మరో యాభైవేలు ఎక్కువడిగిస్తాను," అన్నాడు ప్రసాద్.

అతనా మాటనగానే శేఖర్ మొహం మీద చన్నీళ్లు కొట్టినట్టయింది.

కట్నం!

తనెరిగిన ప్రసాదేనా ఇలా మాట్లాడుతున్నాడు.

"కట్నం కట్నం అంటున్నావు. చదువుకునే రోజుల్లో కట్నం తీసుకోనని ఉపన్యాసా లిచ్చేవాడివిగా!" అన్నాడు శేఖర్.

ప్రసాద్ నవ్వాడు.

"అవి చదువుకునే రోజులు కాబట్టి అలా అనేవాణ్ని. చదువు పూర్తయిపోయిందిగా, ఇప్పుడన్నీ తెలుస్తున్నాయి. అయినా బ్యాంకాఫీసర్ని అయ్యుండి కట్నం లేకుండా పెళ్లి చేసుకుంటే నామోషీ కాదూ?" ఎదురు ప్రశ్న వేశాడు.

'అందుకే కాబోలు ఈ బీదస్నేహితుడు నీకు గుర్తుకు రాలేదు,' తనలో తనే చేదుగా అనుకున్నాడు శేఖర్. అతనా చేదు దిగమింగుకుంటూ వుండగానే వూరొచ్చేసింది.

"రా, నీకోసం అమ్మ ఎదురు చూస్తోంది," అంటూ బస్సు దిగాక రిక్షాని కేకెయ్యబోయాడు శేఖర్. తన మనసులోని చేదు బయట పడనీయకుండా ఉండడానికి శతథా ప్రయత్నిస్తున్నాడతను. అందులో చాలావరకు కృతకృత్యుడౌతున్నాడు కూడా.

"మీ ఇంటికా?!" వెర్రివాణ్ని చూసినట్టు చూశాడు ప్రసాద్.

"ఏం? నువ్వు మా ఇంటికి రావడం లేదా?" అడిగాడు శేఖర్.

ప్రసాద్ నొచ్చుకుంటున్నవాడిలా చూశాడు.

"సారీ బ్రదర్! మీ ఇంటికి రాలేను. ఈ అమ్మాయి వాళ్ళ నాన్న కోసం హోటల్ రూం బుక్ చేశాడు. అక్కడే తయారై పెళ్ళిచూపులకు వెళ్తాను," అన్నాడు.

శేఖర్ పొందిన నిరాశ అంతా ఇంతా కాదు.

"నువ్వలా అంటే ఎలా ప్రసాద్? అమ్మ నీకిష్టమని పాయసం కూడా చేస్తోంది," అన్నాడు.

"అరెరె, ముందుగా నీకీ విషయం ఉత్తరం రాయకపోవడం వల్ల వచ్చిందీ ఇబ్బంది. మీ ఇంటికి మరోసారి వస్తాలే శేఖర్," అన్నాడు ప్రసాద్.

"ఇప్పుడంటే సరేలే! సాయంత్రం కూడా మా ఇంటికి రావా?" అడిగాడు శేఖర్.

"సాయంత్రం దాకా నేనీ ఊళ్ళో ఉండనుగా!" అన్నాడు ప్రసాద్.

"అదేం?"

"నెల్లూర్లో నాకో చిన్న పనుంది. ఈ పెళ్ళి చూపులు అయిపోతూనే మధ్యాహ్నం బస్సుకి నెల్లూరు వెళ్ళి ఒకరోజు అక్కడుండి అట్నుంచటే హైదరాబాద్ వెళ్ళిపోతాను."

"సరేలే, అయితే నిన్ను హోటల్లో దించి నేను ఇంటికెళ్ళిపోతాను," నీరసంగా అన్నాడు శేఖర్.

ప్రసాద్‌ని కలుసుకోవాలని ఎంత ఉత్సాహపడ్డాడో అంత నిరుత్సాహం ఏర్పడిందతనికి.

ఎంత మారిపోయాడు ప్రసాద్!

అతనిది రాజంపేట దగ్గర పల్లెటూరైతే ప్రొద్దుటూర్లో కాలేజీ సీటొచ్చిందని ఇక్కడ విడిచి పెట్టాడు ప్రసాద్ తండ్రి. అతను బియ్యేస్సీ, తను బియ్యే. అయినా తామిద్దరి మధ్యా చిత్రంగా స్నేహం కుదిరింది. ఆ రోజుల్లో ఒక చిన్న రూంలో ఉంటూ హోటల్ కూడు తినలేక వారంలో ఎక్కువ రోజులు తమ ఇంట్లోనే భోం చేసేవాడు. అప్పట్లో తన తండ్రి బ్రతికే వుండేవాడు. ఇంట్లో మంచి మంచి వంటకాలు చేసేవారు. తన తల్లి చేసిన పాయసాన్ని ఎంతో ఇష్టంగా మరీ మరీ అడిగి తినేవాడు ప్రసాద్. ఇప్పుడేమో తన ఇంటికే రానంటున్నాడు.

ప్రసాద్ అతన్ని నిష్ఠూరంగా చూశాడు.

"నువ్వలా ఇంటికెళ్ళిపోవడానికేనా అదే పనిగా టెలిగ్రామిచ్చి నిన్ను పిలిపించుకున్నది!" అన్నాడు.

"మరేం చేయమంటావ్?" చిరాగ్గా అడిగాడు శేఖర్.

"నువ్వు నాతో పెళ్ళిచూపులకి రావా? నువ్వే నాకు తోడు పెళ్ళికొడుకువి," నవ్వాడు ప్రసాద్.

తోడు పెళ్ళికొడుకు!

శేఖర్ మనసు బాధగా మూలిగింది.

"ఎందుకులే ప్రసాద్ నేను రావడం!" అన్నాడు నెమ్మదిగా.

"నువ్వు నావెంట వుంటావని ఎంతో ఆశతో నేనొస్తే రానంటావా! ఇప్పుడేమైంది నీకు?"

"మరేం లేదు, నా బట్టలు బాగోలేవు," నసిగాడు శేఖర్.

ప్రసాద్ అతనికేసి తేరిపార చూసి "నీకేమైంది! బావున్నావులే రా," అన్నాడు.

చాలా రోజుల తర్వాత అతన్ని కలుసుకోబోతున్న ఉత్సాహంలో, ఇస్త్రీ బట్టలేసుకుని ట్రిమ్‌గా తయారై ఖరీదైన డ్రెస్ తీసి తొడుక్కున్నాడు ప్రసాద్. ఇన్‌షర్ట్ చేసి మెడకు టై కట్టుకున్నాడు.

"ఇలా నేనీ పెళ్లిచూపులకి వెళ్తున్నది నామకార్థమే. రాజమండ్రి అమ్మాయి కంటే ఈ అమ్మాయి బావుంటుందన్న నమ్మకం నాకు లేదు," అన్నాడు ప్రసాద్.

"రాజమండ్రి మనకు చాలా దూరం కదూ?" శేఖర్ సందేహం వెలిబుచ్చాడు.

"దూరమైతేనేం? ఆ అమ్మాయి ఫస్ట్‌గా వుంది. కట్నం కూడా ఎక్కువే ఇస్తున్నారు. మనలో మాట – ఆ అమ్మాయివాళ్ళ నాన్నకి తానొక్కతే కూతురు. చాలా ఆస్తిపరులు," అన్నాడు ప్రసాద్.

శేఖర్‌కి అతని మాటలు వెగటు పుట్టించాయి. రాజమండ్రి అమ్మాయి రాజమండ్రి అమ్మాయని అతను గోల పెట్టడంలో అంతరార్థం ఇప్పుడు బోధపడింది. ప్రసాద్ పెళ్ళవుతూనే మామగారి చావుకోసం కాచిపెట్టుక్కూర్చునే గుంటనక్కలా అనిపించాడు. ఒక మనిషి కొన్ని సంవత్సరాల తేడాలో ఇంతగా మారిపోగలడా? అతనికి భరించరానంత విస్మయంగా ఉంది. హఠాత్తుగా ప్రసాద్ ఎవరో కొత్త మనిషిలా కనిపించాడు. మునుపటిలా అతనితో ఫ్రీగా మాట్లాడలేకపోతున్నాడు తను. మాట్లాడాలంటే మాటల కోసం వెదుక్కోవలసిన పరిస్థితి.

ఇంతలో ఆ పెళ్ళికూతురి తమ్ముడు కారు తెచ్చాడు. శేఖర్ ప్రసాద్‌తో కలిసి వెళ్ళి కార్లో కూచున్నాడు. కార్లో కూర్చుంటూనే ప్రసాద్ ఒక్కసారిగా రిజర్వ్‌డ్‌గా మారిపోయాడు. అతనప్పుడే పెళ్ళికొడుకు హోదా వెలగబెట్టడం శేఖర్‌కు చిరాకనిపించింది.

సుబ్బయ్యగారిల్లు పెద్ద బంగళా, ఇటీవలే కట్టింది. సుబ్బయ్యగారు వాళ్ళిద్దర్నీ చాలా మర్యాదగా రిసీవ్ చేసుకున్నాడు. చూస్తూనే వాళ్ళది చాలా మర్యాదస్థుల కుటుంబమని గ్రహించాడు శేఖర్. ప్రసాద్‌ని ఎంత గౌరవంగా చూశారో శేఖర్నీ అంత గౌరవంగా చూశారు సుబ్బయ్యగారు. టిఫిన్ వచ్చింది. ఇద్దరూ టిఫిన్ తిన్నాక, "అమ్మాయిని పిలిపించ మంటారా?" అని ఎంతో మర్యాదగా అడిగాడు సుబ్బయ్యగారు. ప్రసాద్ తలూపాడు.

ఆడవాళ్లు వెళ్లి అమ్మాయిని తీసుకొచ్చారు. ఎక్కువ ఆడంబరం లేకుండా సాదాసీదాగా అలంకరించారా అమ్మాయిని. అమ్మాయి కూడా సాదాసీదాగానే ఉంది. అప్సరస కాదు. పైగా కొంచెం నల్లగా వుంది. అయితేనేం ఆ ముఖంలో మంచి కళ వుంది అనుకున్నాడు శేఖర్. వస్తూనే వాళ్ళకెదురుగా ఒద్దికగా నేలమీద కూర్చుందా అమ్మాయి.

"ఏవైనా ప్రశ్నలడుగుతావేమో అడుగు బాబూ!" అన్నారు సుబ్బయ్యగారు.

"మీ పేరు?" మొదటి ప్రశ్న వేశాడు ప్రసాద్.

"సుజాత."

పరధ్యానంగా వేళ్ళ మధ్య కాఫీ కప్పు ఆడిస్తూ కూర్చున్న శేఖర్ ఆ పేరు వింటూనే చటుక్కున తల పైకెత్తి ఆ అమ్మాయికేసి సూటిగా చూశాడు. ఈ అమ్మాయి పేరు కూడా సుజాతే కావాలా!

"ఎంతవరకూ చదువుకున్నారు?" అడిగాడు ప్రసాద్.

"ఇంటర్మీడియట్."

ఆ తర్వాత మరికొన్ని ప్రశ్నలు వేశాడు ప్రసాద్. ఆ అమ్మాయి వినయంగా సమాధానాలు చెప్పింది. 'అదివో అల్లదివో శ్రీహరివాసము' అనే అన్నమయ్య కీర్తన కూడా పాడింది. శేఖర్ చెల్లెలు కూడా ఆ కీర్తన చాలా బాగా పాడుతుంది. ఈ అమ్మాయి గొంతు తన చెల్లెలి కంఠమంత శ్రావ్యంగా లేకపోయినా బాగానే వుంది. తర్వాత ఆమె ఉచ్చారణ ఎలా ఉంటుందో తెలుసుకోవాలని ఆమెచేత చందమామ చదివించాడు ప్రసాద్. ఒకసారి లేచి నడవమన్నాడు. ఆమె అతను చెప్పినవన్నీ చేసింది.

శేఖర్‌కు అక్కడ ముళ్లమీద కూర్చున్నట్లుగా వుంది. 'ఆపండి ఇదంతా అన్యాయం. ఇతగాడీ అమ్మాయిని చేసుకోబోవడం లేదు' గొంతెత్తి అరవాలనిపించిందతనికి. ప్రసాద్ ఎలాగూ ఆ అమ్మాయిని చేసుకోబోవడంలేనప్పుడు అన్నిరకాల ప్రశ్నలు వేసి అన్నివిధాల ఆమెను పరీక్ష చేసి ఆ అమ్మాయి సహనాన్ని పరీక్షించడం ఘోరమనిపించింది. ఇన్ని విధాల పరీక్ష చేసి చూశాక ఈ అమ్మాయి తనకు నచ్చలేదని తిప్పికొడితే ఆమె ఎంత క్షోభ అనుభవిస్తుందో తల్చుకుంటే అతనికి కంపరం పుట్టింది.

ఎంత వద్దనుకున్నా శేఖర్‌కు ఈ సుజాతలో తన చెల్లెలు సుజాతే కనిపిస్తోంది. ప్రసాదుక్కూడా పెళ్లి కావలసిన చెల్లెలు ఇంట్లో ఉంది. తన చెల్లెల్నీ ఇలాగే సంతలో వస్తువులా అన్నిరకాలా పరీక్షించి ఆ తర్వాత తనకు నచ్చలేదని ఏ పెళ్ళికొడుకైనా తిప్పికొడితే ప్రసాదుకెలా వుంటుంది? తన పిచ్చిగానీ అలా ఆలోచించేవాడే అయితే ప్రసాద్ ఇలాంటి మోసానికి ఎందుకు పూనుకుంటాడు? పిల్ల నచ్చలేదని తిప్పి కొట్టడానికి ముందే నిర్ణయించుకుని నిమ్మకు నీరెత్తినట్టు ఇలా వచ్చి పెళ్ళిచూపులకు కూచుంటాడా? అంతా ఫార్సు. క్రూరమైన ఫార్సు. మనుషుల్తో ఆడుకునే ఈ క్రూరమైన ఆటలో తనకూ భాగం వుందనిపించి లోలోపలే కుంచించుకుపోయాడు శేఖర్. ఎంత త్వరగా అక్కడ్నించి బయటపడితే ప్రాణానికి అంత హాయిగా ఉంటుందనిపించింది. ప్రసాద్ మీద కొన్ని సంవత్సరాలపాటు ఏర్పర్చుకున్న మంచి అభిప్రాయాలన్నీ కొన్ని గంటల వ్యవధిలో తుడిచిపెట్టుకుపోయాయి. అతని మొహంలోకి చూడాలంటేనే అసహనంగా వుందిప్పుడు. ఇలాంటి వాడికా తన చెల్లెల్ని ఇవ్వాలనుకున్నాడు!

అయితే అతనాశించినంత త్వరగా ఆ తతంగం ముగియలేదు. ప్రసాద్ అమ్మాయిని తీరిగ్గా పరీక్షించినంతసేపూ పరీక్షించిగానీ వదిలిపెట్టలేదు. ఆ అమ్మాయి అక్కడ్నించి లోపలికి వెళ్ళిపోయాక అనిపించిన రిలీఫ్ కూడా ఎంతోసేపు నిలవలేదు. పెళ్ళిచూపుల తంతు ముగిశాక మధ్యాహ్నం భోజనానికి అక్కడే వుండిపోవలసి వచ్చింది. వచ్చిన పెళ్ళికొడుకు తన పాత స్నేహితుడి కొడుక్కూడా కావడంతో సుబ్బయ్యగారు ప్రసాద్‌ని మరింతగా మర్యాద చేశారు. అక్కడున్నంత సేపూ తమతో ఏదో ఒకటి మాట్లాడుతూనే ఉన్నాడాయన. ప్రసాద్ పెళ్ళికొడుకు హోదా వెలగబెడుతున్నాడు కాబట్టి ముక్తసరిగా ఒకటీ రెండు మాటలకంటే ఎక్కువ మాట్లాడలేదు. గడగడా మాట్లాడే ఆ ధోరణి అంతా ఏమైపోయిందోననిపించింది. సుబ్బయ్యగారి మాటల్ని బట్టి ఆయనకు చాలా విషయాలు తెలుసుననిపించింది. ఆటమిక్ బాంబునుంచి ఆడపిల్లల పెళ్ళిళ్ళ దాకా చాలా మాట్లాడాడు. కనీసం ఆయన మాటలు శేఖర్‌కి విసుగనిపించలేదు. చెబుతున్నంతసేపూ వింటుండిపోయాడు. లక్కీగా ఆయన సంభాషణ ప్రాచీన తెలుగు కావ్యాలవైపు మళ్లడంతో శేఖర్ హుషారుగా తనూ మాట్లాడ్డం మొదలెట్టాడు. తనకిష్టమైన విషయం గురించి ఆయన ప్రస్తావించడంతో అంతవరకు తను పొందిన విసుగుదలంతా మర్చిపోయి నన్నయ్య నుంచి చిన్నయ్య దాకా డిస్కస్ చేసి పారేశాడు. శేఖర్ మాటలు సుబ్బయ్యగారికి చాలా నచ్చాయి. ప్రాచీన కావ్యాల్ని అంత శ్రద్ధగా చదివినందుకు ఆయన శేఖర్ని మెచ్చుకున్నారు కూడా.

భోజనాలయ్యాక సుబ్బయ్యగారు ఇద్దరికీ వీడ్కోలు చెప్పి మళ్ళీ కారులోనే హెూటల్‌కి పంపించాడు. ప్రసాద్ ఆయనకు బాగా నచ్చాడని ఆయన మొహంలో కనిపించిన సంతృప్తి చెబుతోంది. హెూటల్‌కి చేరుకోగానే కారుని తిప్పి పంపేసి హెూటల్ రూం ఖాళీ చేసి బస్టాండుకి బయల్దేరదీశాడు ప్రసాద్.

“ముసలాయనికి నాకంటే నువ్వే బాగా నచ్చినట్టున్నావ్. నువ్వే ఆ అమ్మాయిని చేస్కో,” రిక్షాలో వెళ్తుండగా జోక్ చేశాడు.

శేఖర్‌కి మండుకొచ్చింది.

‘రాస్కెల్, ఆ అమ్మాయి నా చెల్లెల్లాంటిదిరా’! అందామనుకుని ఏమీ అనకుండా ఊరుకున్నాడు.

ప్రసాద్‌ని నెల్లూరు బస్సెక్కించే ముందు మాత్రం తనకు మనసులో అనిపించిన విషయం నిక్కచ్చిగా చెప్పేశాడు.

“నువ్వా అమ్మాయిని అన్ని రకాల పరీక్షించి నచ్చలేదని తిప్పికొట్టడం బావుండదు. నువ్వు చేసిన పని నాకేం నచ్చలేదురా ప్రసాద్.”

ప్రసాద్ పకపకా నవ్వాడు.

“పిచ్చిమొహమా! పెళ్ళిచూపులకు వెళ్ళించోటల్లా అమ్మాయిని చేసుకుంటూ పోతే ఇరవైమందిని చేసుకోవల్సి వస్తుంది,” అని బస్సెక్కాడు.

‘నిజం చెప్పావు ప్రసాద్. పెళ్ళిచూపుల్లో నీకున్న ఛాయిస్ ఆడపిల్లకు లేదు అనుకున్నాడు శేఖర్.

నెల్లూరు బస్సు వెళ్ళిపోయాక ఉదాసీనంగా ఇంటికి చేరుకున్నాడు శేఖర్. తల్లి ఎదురొచ్చింది. సుజాత ఆసక్తిగా తన వెనక్కి చూసింది.

“ఇయ్యాలయ్యిందేమిరా? ప్రసాదేడీ?” అంది తల్లి.

ఆ ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పాలంటే రక్తం వుడికిపోయింది శేఖర్‌కి.

“వచ్చాడు పోయాడు! వాడి గురించి మనకెందుకులే.” అంటూ షర్టు తీసి విసుగ్గా దండెంమీద పడేసి పాంటుతోనే మంచంమీద అలసటగా కూచుండిపోయాడు.

తల్లి ఆ మాటతో వదిలిపెట్టలేదతన్ని. శేఖర్ జరిగిందంతా చెప్పి, “వాడిమీద ఆశ పెట్టుకోవడం నాదే తప్పు. ప్రసాదింత మారిపోతాడనుకోలేదు,” అన్నాడు.

“ఆ పోతే పోయాళ్ళే! మనమ్మాయికి అంతకంటే మంచి సంబంధం తెచ్చి చేద్దాం పెళ్లి. ఇప్పుడు చేసిన వంటంతా ఏం చేసుకోను?” అని గొణుక్కుంటూ వంటగదిలోకి వెళ్ళింది తల్లి.

శేఖర్ మాట్లాడకుండా చెల్లెలివైపు చూశాడు. ఆమె కళ్ళలో కనిపించిన నిరాశ అతన్ని బాధపెట్టింది. సుజాత మౌనంగా పెరట్లోకి వెళ్ళిపోయింది. శేఖర్ ఆమె వెళ్తున్నవైపే చూస్తూ పరధ్యానంగా కూచుండిపోయాడు.

ఆడపిల్ల! ఈ సమాజంలో ఆడపిల్ల ఎంత త్వరగా పరిస్థితులతో రాజీ పడిపోతుంది! నోటివెంట ఒక్క మాట కూడా మాట్లాడకుండా పరిస్థితులు తనని ఏ వైపు తోస్తే ఆ వేపు ఒదిగిపోతుంది. ఒకర్ని పెళ్ళాడ్డానికి మౌనంగానే అంగీకరిస్తుంది. ఒకర్ని పెళ్ళాడకపోవడానికీ మౌనంగానే అంగీకరిస్తుంది. తన అభిప్రాయాల్తో నిమిత్తం లేదు. అదే మగవాడైతే? ఎంత అన్యాయం!

ఒక నెల గడిచిపోయాక ప్రసాద్ ఉత్తరం రాశాడు. ప్రొద్దుటూరు సంబంధం ముందుగా అనుకున్నట్లుగానే అతను తిప్పికొట్టాడు. సుబ్బయ్యగారు తనే స్వయంగా వాళ్ళ నాన్నగారి ఊరెళ్ళి సంబంధం సంగతి విచారించారు. ప్రసాద్ వాళ్ళ నాన్న ఆయన తన పాత స్నేహితుడని కనీస మర్యాద కూడా చూపకుండా వాళ్ళమ్మాయి తన కొడుక్కే నచ్చలేదని చెప్పేశాడు. ఇద్దరి మధ్యా కొద్దిపాటి వాదన కూడా జరిగిందట. 'మా నాన్న తన పాత స్నేహితుడు కాబట్టి తన కూతుర్ని నేను తప్పకుండా చేసుకుంటానని ఆ ముసలాయన పాపం ఆశ పెట్టుకున్నట్టుగా వున్నాడు. పిల్ల నచ్చలేదని మొహం మీదే చెప్పేటప్పటికి నాన్నతో వాదన పెట్టుకున్నాడు,' అని రాశాడు ప్రసాద్.

శేఖర్‌కి ఆ ఉత్తరం చాలా మనస్తాపం కలిగించింది. సుబ్బయ్యగారి స్థానంలో తనని ఊహించుకుని లోలోపలే గిలగిల్లాడాడు. ఆ ఉత్తరాన్ని చించి అవతల పారేశాడు. ఆ ఉత్తరానికి జవాబివ్వలేదు.

ఎప్పుడైనా సుబ్బయ్యగారి వీధిలో ఆయన బంగళా ముందునుంచి వెళ్తున్నప్పుడు శేఖర్‌కి తనేదో అపరాధినన్న భావం కలిగేది. అప్పటికప్పుడు సుబ్బయ్యగార్ని కలుసుకుని ఆయనకు జరిగిన అవమానంలో తనకు భాగం లేదని చెప్పాలనిపించేది. పాపం ఆ అమ్మాయి ఏం చేస్తోందోననిపించేది.

మరో నెల గడిచాక ప్రసాద్ నుంచి మరో ఉత్తరం వచ్చింది. రాజమండ్రి సంబంధమే ఖాయపర్చుకున్నాడు. పెళ్ళికి తప్పకుండా వస్తానని ఆశిస్తా అని రాశాడు. శేఖర్ ఆ పెళ్ళికి వెళ్ళలేదు. ప్రసాద్‌ని తన ఆలోచనల్లోంచే తీసి పారేశాడు.

మరో రెండు నెలలు గడిచాక శేఖర్ ఒకసారి సుబ్బయ్యగారి బంగళా ముందునుంచి వెళ్లడం తటస్థించింది. బంగళా అంతా గొప్పగా అలంకరించి ఉండడం చూసి కొంచెం విస్మయం కలిగిందతనికి. ఎవరి పెళ్ళి జరుగుతోంది? ఎదురుగా వున్న పాన్ షాప్‌లో

విచారించాడు. ప్రసాదుకి చూపించిన అమ్మాయి పెళ్ళే జరుగుతోంది. సుబ్బయ్యగారు ఒంగోలు నుంచి సంబంధం తెచ్చి చేస్తున్నారు.

శేఖర్‌కి చాలా సంతోషం కలిగింది. అవును మరి, తన పిచ్చిగానీ ప్రసాద్ చేసుకోకపోతే ఆ అమ్మాయికి పెళ్ళే జరక్కపోతుందా? ప్రసాద్ తప్ప సుబ్బయ్యగారికి వేరే దిక్కే లేనట్టు తనెలా ఊహించుకున్నాడు?

అతనికి హఠాత్తుగా తన చెల్లెలి పెళ్ళి విషయం గుర్తుకొచ్చి మనసంతా అదోలా అయిపోయింది. సుబ్బయ్యగారు తన కూతురికి పెళ్ళి చేస్తుంటే తనేనా తన చెల్లెలి పెళ్ళి చెయ్యలేంది? ఏదో చేసి సుజాత పెళ్ళి వెంటనే జరిపించెయ్యాలి.

ఏది ఏమైనా సుబ్బయ్యగారమ్మాయిపెళ్ళి జరిగిపోతున్నందుకు శేఖర్ తన భుజాల మీదనుంచే ఏదో పెద్ద బరువు దిగిపోతున్నట్టుగా ఫీలయ్యాడు. తన చెల్లెలి పెళ్ళే జరుగుతున్నంతగా సంబరపడ్డాడు. ఆ అమ్మాయి పెళ్ళికి వెళ్ళాలని తీర్మానించుకున్నాడు. మర్నాటి ఉదయం లగ్నానికే పెళ్ళి.

శేఖర్ ఆ మర్నాడు పొద్దున్నే లేచి ట్రిమ్‌గా డ్రెస్ చేసుకుని సుబ్బయ్యగారమ్మాయి పెళ్ళికి బయల్దేరాడు. సుబ్బయ్యగారి బంగళా అంతా హడావిడిగా ఉంది. పెళ్ళి పందిట్లో పెళ్ళికొడుకూ పెళ్ళికూతురూ కూచున్నారు. పురోహితుడు బిగ్గరగా మంత్రాలు చదువుతున్నాడు. శేఖర్ అక్షింతలు తీసుకున్నాడు.

శేఖర్ ఆ పెళ్ళికొడుకునోసారి తేరిపారా చూశాడు. ప్రసాదంత ఆకర్షణీయంగా లేడు. అయితేనేం? ప్రసాద్ అందంగా వుండి ఏం వెలగబెట్టాడు?

శేఖర్ దృష్టి వధూవరుల పక్కనే నిలబడ్డ సుబ్బయ్యగారి మీద పడింది. ఇద్దరి చూపులూ కలుసుకున్నాయి. సుబ్బయ్యగార్ని చూస్తూనే పలకరింపుగా నవ్వాడు శేఖర్. ఆయన నవ్వలేదు. తల మరోవైపు తిప్పుకుని చిన్న కొడుకుని దగ్గరికి పిలవడం కనిపించింది శేఖర్‌కి. పెళ్ళి చూపులప్పుడు ప్రసాద్‌కోసం కారు తెచ్చిన కుర్రాడతనే. సుబ్బయ్యగారతనితో ఏదో చెబుతున్నాడు. ఆ కుర్రాడు తలూపుతున్నాడు. సుబ్బయ్యగారతన్తో ఏం చెబుతున్నాడో శేఖర్‌కి తెలియలేదు. ఆ కుర్రాడు తనవైపు రావడం కనిపించింది.

"హలో!" అన్నాడు శేఖర్.

ఆ అబ్బాయి తనవైపు అదోలా చూశాడు.

"మీకు ఇన్విటేషనుందా?" సూటిగా అడిగాడు.

"ఇన్విటేషనా! లే... లేదు," తడబడ్డాడు.

"ఇన్విటేషన్ లేందే ఎందుకొచ్చావయ్యా? బయటికి నడు."

శేఖర్‌కి అర్థమైంది. అర్థమౌతూనే ఎవరో గుండెలమీద కాల్తో తన్నినట్లైంది. ఆ కుర్రాడివైపు కళ్ళప్పగించి చూశాడు.

"ఇ... ఇన్విటేషన్ కావాలని నాకు తెలీదు" మళ్ళీ తడబడ్డాడు.

"ఇప్పుడు తెలిసిందిగా, బయటికి నడు."

శేఖర్ తన చేతిలో వున్న అక్షింతలవైపు చూసుకున్నాడు. తర్వాత తలతిప్పి పెళ్ళిపందిరివైపు చూశాడు. తల వంచుక్కూర్చున్న పెళ్ళి కూతురులో అతనికి తన చెల్లెలు కనిపించింది. చెయ్యి పైకెత్తి అక్షింతలు వధూవరుల మీద వేశాడు. తర్వాత తల తిప్పి ఆ కుర్రాడివైపు చూశాడు.

"వస్తాను," అంటూ వెనక్కి తిరిగాడు.

ఉదయం నవతరం వారపత్రిక, 3-8-1990